

Llambordes en record dels deportats

Text: **JORDI PIQUÉ PADRÓ** | CAP DEL SERVEI D'ARXIU I DOCUMENTACIÓ MUNICIPAL

En el marc del Programa de Memòria Democràtica de Tarragona d'enguany, el 31 de març es van col·locar les primeres cinc llambordes del projecte Stolpersteine en record dels deportats tarra-gonins als camps d'extermini nazis. L'acte es va iniciar al carrer del Portal del Carro, números 10 i 12, on es van posar les corresponents a Joan Tarragó Balcells i Bona-ventura Duart Escuté, amb els parlaments de l'alcalde, Pau

TARRAGONA FA UN RECONeixEMENT ALS 55 VEÏNS QUE VAN PATIR ELS CAMPS D'EXTERMINI NAZIS

Ricomà; del conseller de Memòria Democràtica, Manel Castaño; de la representant del Memorial Democràtic, Teresa Renedo; del president d'Amical Mauthausen, Juan Manuel Calvo, i del fill del deportat Joan Tarragó Balcells, Llibert Tarragó. Tot seguit, al carrer d'Estanislau Figueres, núm. 10, es van posar les llambordes que recorden els deportats Josep Ayxendri Soliano i Joan Llagostera Gavaldà. Finalment, al carrer de Cristòfol Colom, núm. 8, la que commemora Salvadó Olivé Saperas.

Durant els mesos d'abril i maig, s'han anat col·locant 18 llambordes més en homenatge als deportats Pau Alujas Llagostera, Josep Alujas Bricat, Josep M. Llavera Sauné, Josep Barba Roca, Jordi Gras Ferré, Jaume Badia

Garín, Àngel Barceló Vallvé, Josep Alsina Amorós, Manuel Grañena Molins, Antoni Pons Carceller, Joan Maura Sampederro, Fèlix Serra Badia, Josep Pla Soliano, Eusebi Elies Piñol, Francesc Pallarès Magaroles, Lluís Bonifàs Gotarola, Josep Vilar Artigas i Lluís Barceló Aguilar. Finalment, en un acte de tancament, el dia 1 de juny hi ha previst fixar a terra l'última llamborda, al carrer del Mar, 12, que recorda el deportat Josep Madarro Rodríguez.

Amb les dades actuals es pot conèixer que 55 veïns de Tarragona, tots homes, van patir aquest odi desfermat. D'aquests, 34 van morir assassinats, un va desaparèixer i 20 foren alliberats. Una xifra considerable si tenim en compte que en aquells anys la població de Tarragona no era de molt més de 35.000 habitants. De fet, la província va ser la sisena més afectada de tot l'Estat espanyol, amb 209 deportats en total.

Les *stolpersteine* són petits monuments creats per l'artista alemany Gunter Demnig en memòria de les víctimes del nazisme. Es tracta de llambordes quadrades de 10 cm per 10 cm, fetes de formigó i cobertes d'una fulla de llautó en què es graven les dades de les persones empresonades i deportades. Es col·loquen davant de l'últim domicili conegut del deportat i simbolitzen el retorn a casa.

En primer pla, Llibert Tarragó, fill del deportat Joan Tarragó Balcells, davant de la llamborda de record col·locada, el 31 de març d'enguany, al número 10 del carrer del Portal del Carro. Fotografia: **Blanca Gas**. Centre d'Imatges de Tarragona / L'Arxiu

Cada llamborda és única i es realitza a mà, "com a gest de respecte i humanitat que vol contrastar amb l'exterminació industrialitzada dels nazis".

Actualment n'hi ha més de 50.000 a 21 països euro-

peus i a diversos municipis catalans. A partir d'ara, amb la col·laboració del Memorial Democràtic de Catalunya, Tarragona també s'afegeix a aquest homenatge. |